

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ

Αν και γεωγραφικά η πόλη της Ποσειδωνίας (Paestum) ανήκει στη Λευκανία, ωστόσο η ερυθρόμορφη αγγειογραφία της εμφανίζει στενές σχέσεις με εκείνη της Καμπανίας. Η αρχή της τοποθετείται γύρω στο 360 π.Χ. και οφείλεται μάλλον σε Σικελούς κεραμείς (π.χ. **Z. της Δίρκης** και **Ομάδα του Λούβρου K 240** από τη νήσο Λιπάρα με σκηνές φλυάκων). Αλλά και αγγειογράφοι από την Καπύη (όπως οι **Z. του Laghetto** και του **Caivano**) θεωρείται πιθανό ότι εργάστηκαν για ένα διάστημα στην Ποσειδωνία.

Δύο είναι οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι αυτού του ομοιογενούς εργαστηρίου, των οποίων μάλιστα τα ονόματα γνωρίζουμε από τα ενυπόγραφα έργα τους: ο **Ασστέας** υπογράφει έντεκα έως σήμερα γνωστά αγγεία (1) και ο λίγο νεότερος συνεργάτης του **Πύθων** δύο (2). Η σχέση τους ήταν τόσο στενή, ώστε σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι εύκολο να τους ξεχωρίσουμε. Προτιμούν γενικά τις συνθέσεις με δύο μορφές και διακοσμούν τα ενδύματα με στιγμωτές παρυφές. Ιδιαίτερο γνώρισμα συνιστούν επίσης οι μορφές, ολόσωμες ή σε προτομές, που παρακολουθούν την κύρια σκηνή. Για την πρωτοτυπία και το χιούμορ τους διακρίνονται κυρίως οι παραστάσεις τους με φλύακες.

Γύρω στο 340/30 π.Χ. παρατηρούνται όλο και εντονότερες απουλικές επιδράσεις και ίσως ο αξιόλογος **Z. της Αφροδίτης** να ήταν ο πρώτος που εγκαταστάθηκε εκεί από την Απουλία. Στα τελευταία χρόνια του 4ου αι. π.Χ. παράλληλα με τους ποσειδωνιάτες αγγειογράφους (**Z. της Νεάπολης 1778** και **Νεάπολης 2585**, **Z. του Άνθους**) υπάρχει και μια «**απουλιανίζουσα Ομάδα**» που ακολουθεί πιο πιστά τα σύγχρονα απουλικά πρότυπα (π.χ. τον **Z. του Varrese**).

Παρά τις ομοιότητές τους με τα καμπανιακά, τα ποσειδωνιακά αγγεία ξεχωρίζουν χάρη στον πλούσιο σε μίκα πηλό και το έντονο πορτοκαλλοκάστανο χρώμα της επιφάνειάς τους. Τα φυτικά τους μοτίβα μοιάζουν με εκείνα των σικελικών αγγείων με χαρακτηριστικότερα τα «**πλαισιωτά ανθέμια**» (framing palmettes).

Το συχνότερο σχήμα είναι ο κωδωνόσχημος κρατήρας, χωρίς να λείπουν οι υδρίες, οι αμφορείς με λαιμό, οι καλυκωτοί κρατήρες, τα ψαροπινάκια (3), οι αρυβαλλοειδείς λήκυθοι και διάφορα τελετουργικά αγγεία όπως ο γαμικός λέβης και η λεκανίς. Στην εικονογράφηση κυριαρχούν οι διονυσιακές σκηνές, ενώ αντίθετα σπανίζουν οι μυθολογικές και οι ταφικές παραστάσεις.

Ελένη Μανακίδου

1. Καλυκωτός κρατήρας του Ασστέα, 340/30 π.Χ.

2. Κωδωνόσχημος κρατήρας του Πύθωνα, π. 330 π.Χ.

3. Ψαροπινάκιο του εργαστηρίου Ασστέα-Πύθωνα, 340/30 π.Χ.